

zhodnotit, co se ze specifické atmosféry slovenské levice 90. let přeneslo i do současné slovenské politiky.

Viera Zúborová přispěla do kolektivní monografie poněkud eklektickou etudou na téma vývoje levice na Slovensku s přihlédnutím k některým specifickým rysům. Naštěstí spíše doplňuje Justův text, než by jej přímo dublovala. V závěrečném příspěvku Pavel Hynčica vcelku zajímavě analyzoval paradoxy skutečné i zdánlivé provázející programatiku Smeru. Hynčica se pokusil Smer zasadit do komplexní struktury stranické soutěže. Bohužel však příspěvek trpí ne zcela jasnou konceptuální výbavou a zejména poměrně vágní představou, co autor vlastně myslí pod pojmem konfliktních linií. Čtenáři nezbývá než uhadovat.

Celkově můžeme předkládanou knihu označit za zajímavý pokus zmapovat a analyzovat vybrané problémy působení české a slovenské levice po roce 1989. Práce sice trpí tématickou i žánrovou roztržičností a relativním nedostatkem komparativní perspektivy, přesto obsahuje řadu zajímavých textů, které bude třeba brát v dalších analýzách české a slovenské levice vážně.

Vít Hloušek

Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

Rikard Bengtsson (red.):

**I EUROPAS TJÄNST. SVERIGES
ORDFÖRANDESKAPET I EU 2009**

Stockholm: SNS Förlag, 2010. 338 stran.

V posledních letech začalo v politologické produkci přibývat rozsáhlejších publikací, jež se zaměřují na analýzu fenoménu předsednictví Rady EU. Příznačné je, že boom předsednického výzkumu začal ve Švédsku – tedy v zemi, která tradičně preferuje spíše

mezivládní a pozvolnější tempo evropské integrace. Právě předsednictví Rady EU je tradičně považováno za vlajkovou loď státy kontrolovaného budování Evropské unie. Skutečnost, že s moderním teoretickým výzkumem (a posléze také s popisem jednotlivých mandátů) předsednictví jsou spjata jména švédských politologů typu Jonase Tallberga, Ole Elgströma či Rikarda Bengtssona, proto není nikterak náhodná.

Posledně jmenovaný politolog, který působí jako docent na univerzitě v Lundu, je editorem sborníku, jenž se zaměřuje na analýzu švédského předsednictví Rady EU z druhé poloviny roku 2009. Rikard Bengtsson se autorsky podílel již na sborníku, který při příležitosti prvního švédského předsednictví (z roku 2001) redigoval Jonas Tallberg. V případě recenzované knihy se role symbolicky prohodily, protože Jonas Tallberg, jeden z nejznámějších současných švédských politologů, se na knize podílel jako spoluautor (právě s Rikardem Bengtssonem) poslední kapitoly, srovnávající první a druhé švédské předsednictví.

Sborník, jehož titul lze předložit jako „ve službách Evropy“ (čtenář se neubrání paralele s bondovským „ve službách Jeho veličenstva“), se skládá (kromě předmluvy a již zmíněného komparativního závěru) ze dvou částí. První se v pěti kapitolách zaměřuje na analýzu klíčových priorit švédského předsednictví – agendu ochrany klimatu (kapitola 1), ekonomickou krizi (kapitola 2), migrační politiku (kapitola 3), regionální priority (kapitola 4) a zahraničně-politickou agendu. Kniha v této souvislosti kopíruje strukturu programu švédského předsednictví, které deskriptivně analyzuje. Druhý úsek publikace se ve čtveřici kapitol zaměřuje na analýzu procesních stránek předsednictví – autoři se konkrétně zabývají chováním Švédska v institucionálním procesu EU (kapitola 6), rolí vnitřní politiky pro švédské předsednictví (kapitola 7), předsednickou organizací (kapitola 8) a konečně mediálním obrazem

předsednictví (kapitola 9). Sborník rámuje dvě kapitoly – úvod, popisující design obsahových kapitol a glosující švédské předsednictví en bloc, a závěrečná kapitola, jež srovnává první a druhé švédské předsednictví.

Zatímco teoretický výzkum předsednictví lze velmi zajímavě provádět aplikací rozličných konceptů (například teorií mezinárodního vyjednávání, či neoinstitucionálních východisek), jednotlivé mandáty se roubování na abstraktnější východiska vzpínají. Také Bengtssonův sborník se proto ubírá cestou deskriptivní analýzy, která se zaměřuje na vysvětlení výsledků předsednictví, důležitých událostí či okolností, jež švédský mandát provázely. Jakkoliv se toto nastavení může zdát málo ambiciózní a metodologicky triviální, kvalitně provedená deskriptivní analýza se rozhodně ukazuje být pro analýzu jednotlivých předsednictví lepším nástrojem než krkolomné aplikace problematických konceptů.

V souvislosti s obsahem recenzovaného sborníku nemá smysl reprodukovat jednotlivé kapitoly – jejich tituly k němu jasně odkazují a autoři se zadaných témat drží. Byť se na celé knize podílelo 12 autorů, kapitoly si drží společný styl a publikace tak působí uceleně. Asi jediným rušivým jevem některých úseků knihy tak je příliš jemná struktura konkrétních kapitol na velké množství podkapitol, které mnohdy nepřesáhnou jednu či dvě stránky. Pro orientaci by také bylo jednodušší, kdyby autoři nadpisy a podnadpisy číslovali.

Kromě obsahu, kdy by jednotlivé kapitoly bez potíží obstály jako samostatné studie, je na knize velmi zajímavý její styl. Jednotlivé texty jsou napsány velmi lehkým a přístup-

ným jazykem, který knihu činí ve švédském prostředí přístupnou také těm, kteří se nepohybují v unijních či národně politických strukturách. Velmi rozumně a nenásilně jsou v knize používány odkazy na další zdroje, na druhou stranu se jedná o relevantní a zvědavého čtenáře uspokojující reference. Proč na tyto body recenzent poukazuje? V českém politologickém prostředí je totiž častým jevem, že analýzy a odborné studie jsou zpracovávány buď nesrozumitelným či šroubovaným jazykem, přeplněny mnohdy zbytečnými odkazy a logicky tak nejsou schopny oslovit širší komunitu čtenářů. Bengtssonův sborník přesvědčivě dokládá, že termín „vědecký“ se v žádném případě nerovná a nemusí rovnat slovu „nesrozumitelný“.

Pro českého čtenáře je jistě velkou překážkou skutečnost, že recenzovaná kniha vyšla v jazyce, který je těžko přístupný a osloví jen velmi omezenou komunitu. Je to škoda, protože publikace má ve svém obsahu jak zajímavé kapitoly (namátkou například o mediální reflexi jako důležité součásti předsednictví, přínosná je také závěrečná srovnávací kapitola), tak obstojí jako celek. Zájemcům o severskou politologii, vládnoucím švédštinou, lze knihu jednoznačně doporučit. Přínosný je text také pro jazykově vybavené výzkumníky, kteří se zajímají o předsednictví Rady EU či instituce EU. Pro ostatní čtenáře Politologického časopisu se recenze pokoušela sdělit, že hodnotná a vědecky cenná díla nemusí nutně vycházet jen v angličtině, ale že je lze nalézt a vytvářet také v národním jazyce daného badatele.

Petr Kaniok

Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity